

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/147/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812214813
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812214813.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa R., zastúpeného P. proti odporcovi C., t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníčkou I. J., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prievidza, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu X., zastúpeného I., o zaplatenie sumy 34,54 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č.k. 10C/35/2013-76 zo dňa 26. septembra 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 24,23 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka I.. S. Q., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 48,46 Eur. Zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia sumy 34,54 Eur s príslušenstvom. V priebehu konania, pred začatím pojednávania vo veci samej, navrhovateľ vzal podaný návrh celkom späť. O zastavení konania súd rozhodol podľa § 96 O.s.p. Nakoľko navrhovateľ späťvzatím návrhu procesne zavinil zastavenie konania, o trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., podľa ktorého, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Trovy konania, ktoré je navrhovateľ povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, predstavujú trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnych služieb po 16,60 Eur a dvakrát režijný paušál v sume 7,63 Eur za prípravu a prevzatie zastúpenia a písomné vyjadrenie vo veci samej zo dňa 27.11.2012. O vrátení kráteného súdneho poplatku bolo rozhodnuté podľa § 11 ods. 3, 4, 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, v platnom znení.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov. Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011,

ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávanej veci. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co/141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezov Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03. Poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Mal za to, že v danom prípade je na mieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko ide o drobný spor a trovy právneho zastúpenia sú značne neprímerané k výške žalovanej pohľadávky. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nevhodné.

Vedľajší účastník na strane odporcu vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legítimne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Uviedol, že je to práve žalobca, kto masovo zneužíva poskytovanie právnych služieb pri podávaní formulárových žalôb a písomných podaní za účelom obohatenia sa na úkor žalovaných spravida nemajetných spotrebiteľov. Mal za to, že ak by združeniu nebola súdmi priznávaná náhrada trov právneho zastúpenia tam, kde na to vznikol právny nárok, viedlo by to k ohrozeniu aktivít združenia v prospech spotrebiteľov, čo by vyhovovalo ekonomickým záujmom žalobcu. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offa v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčania namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/87/2011-71 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti zmeniť podľa § 220 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Uznesenie okresného súdu vo zvyšnej časti nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmaval (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zbral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi, uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania vstúpil, právny zástupca zastúpenie prevzal a vo veci podal vyjadrenie vedľajšieho účastníka (zo dňa 27.11.2012, č.l. 25), v ktorom poukázal na viacnásobné neprijateľné zmluvné podmienky a vzniesol námietku premlčania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní a odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia v danom konaní považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, týkajúcu sa možnosti aplikácie § 150 ods. 2 O.s.p. na danú vec, odvolací súd dospel k záveru, že táto je dôvodná.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

V zmysle § 150 ods. 2 O.s.p. je teda len na vôli súdu, či v drobných sporoch neprizná alebo zníži trovy konania. Dokonca aj pre zníženie výšky trov konania dané citované ustanovenie nestanovuje žiadne hranice a moderáciu trov konania ponecháva len na úvahe súdu a konkrétnych okolnostiach prípadu. Ide totiž o moderačné právo súdu pri rozhodovaní o výške trov konania a ako jediné kritérium zákon zakotvuje neprimeranosť trov voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, to zo zákona nevyplýva a je ponechaný len na úvahe súdu.

Je nepochybné, že predmetnú vec je možné považovať za drobný spor podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., pričom nejde o vec uvedenú v § 200ea ods. 2 O.s.p. Neprimeranosť trov konania v takýchto sporoch voči pohľadávke je však potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne.

Predmetom sporu bolo zaplatenie sumy vo výške 34,54 Eur a okresný súd napadnutým uznesením priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov v celkovej výške 48,46 Eur tak, ako ich bližšie špecifikoval v odôvodnení svojho rozhodnutia. Preukázateľne ide o drobný spor a výška trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka vo vzájomnom pomere k predmetu sporu je neprimeraná. Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že v predmetnej veci sú splnené zákonné predpoklady na uplatnenie moderačného práva súdu podľa § 150 ods. 2 O.s.p., a teda je opodstatnené vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania z dôvodu ich neprimeranosti znížiť.

Zohľadniac aj odbornú náročnosť a časovú prácnosť zastúpenia v prejednávanej veci, predovšetkým s ohľadom na ich masový charakter, odvolací súd za primerané zníženie trov prvostupňového konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu po uplatnení moderačného práva považoval zníženie náhrady trov jeho právneho zastúpenia v rozsahu 50 % z celkových trov 48,46 Eur. Priznaná náhrada prvostupňových trov konania vedľajšieho účastníka tak predstavuje sumu 24,23 Eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 2, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko v odvolacom konaní mal vo veci navrhovateľ a vedľajší účastník úspech len čiastočný.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.